

Łotwa

Sądy szczególne - Łotwa

W niniejszej części przedstawiono ogólne informacje na temat sądów szczególnych na Łotwie.

Sądy szczególne

Trybunał Konstytucyjny Republiki Łotewskiej (Satversmes tiesa)

Zgodnie z [konstytucją Republiki Łotewskiej](#) na Łotwie działa **Trybunał Konstytucyjny**, który jest niezależnym organem wymiaru sprawiedliwości rozstrzygającym sprawy z zakresu swojej właściwości dotyczące konstytucyjności aktów prawnych oraz rozpoznającym inne sprawy zastrzeżone do jego właściwości przez przepisy prawa. Trybunał Konstytucyjny może stwierdzić nieważność ustaw i innych aktów prawnych lub ich części.

Zgodnie z art. 16 [ustawy o Trybunale Konstytucyjnym](#) sąd ten rozstrzyga sprawy dotyczące:

1. konstytucyjności ustaw;
2. konstytucyjności umów międzynarodowych podpisanych lub ratyfikowanych przez Łotwę (do chwili zatwierdzenia ich przez Saeima – łotewski parlament);
3. zgodności ustaw i rozporządzeń lub ich części z przepisami stojącymi wyżej w hierarchii aktów prawnych;
4. zgodności z prawem innych aktów parlamentu, Rady Ministrów, Prezydenta, Marszałka Sejmu lub premiera (innych niż akty administracyjne);
5. zgodności z prawem dowolnego zarządzenia, na podstawie którego Minister działający z upoważnienia Rady Ministrów zawiesił decyzję przyjętą przez organ samorządowy;
6. zgodności ustawodawstwa krajowego ze zgodnymi z konstytucją umowami międzynarodowymi zawartymi przez Łotwę.

W skład Trybunału Konstytucyjnego wchodzi siedmiu sędziów, zatwierdzonych przez łotewski parlament większością głosów; tj. przynajmniej 51 głosami. Trzech sędziów jest powoływanych na wniosek co najmniej dziesięciu posłów do łotewskiego parlamentu, dwóch – na wniosek Rady Ministrów oraz dwóch – na wniosek pełnego składu Sądu Najwyższego. Kandydaci przedstawieni przez Sąd Najwyższy są wybierani spośród sędziów łotewskich.

Trybunał Konstytucyjny nie może wszczynać postępowania z urzędu; organ ten rozpoznaje sprawy jedynie po otrzymaniu skargi od podmiotu przewidzianego ustawą. Zgodnie z obecnie obowiązującym ustawodawstwem postępowanie przed Trybunałem Konstytucyjnym może być wszczęte przez:

- Prezydenta Łotwy;
- łotewski parlament;
- co najmniej dwudziestu posłów do parlamentu;
- Radę Ministrów;
- Prokuratora Generalnego;
- Państwowy Urząd Kontroli;
- organy samorządowe;
- Rzecznika Praw Obywatelskich, jeżeli organ lub urzędnik, który wydał zaskarżony akt, nie naprawił wskazanych uchybień w terminie określonym przez Rzecznika Praw Obywatelskich;
- sądy rozpoznające sprawy cywilne, karne i administracyjne;
- sędziów wydziału rejestru nieruchomości zajmujących się rejestracją nieruchomości lub dokonujących wpisu praw związanych z takimi nieruchomościami w rejestrze nieruchomości;

- wszystkie osoby fizyczne lub prawne, których prawa podstawowe przyznane im na podstawie konstytucji zostały naruszone;
- Radę Sądownictwa (Tieslietu padome) w zakresie jej kompetencji określonych w przepisach prawnych.

Sprawy dotyczące konstytucyjności ustaw, rozporządzeń i innych aktów prawnych Rady Ministrów, zgodności łotewskiego ustawodawstwa krajowego ze zgodnymi z konstytucją umowami międzynarodowymi zawartymi przez Łotwę, zgodności z konstytucją umów międzynarodowych podpisanych lub ratyfikowanych przez Łotwę (do chwili zatwierdzenia ich przez Saeima – łotewski parlament) oraz ustaw i rozporządzeń oraz ich części są rozpoznawane przez Trybunał Konstytucyjny w pełnym składzie. Wszystkie inne sprawy są rozpoznawane przez izbę w składzie trzech sędziów, chyba że Trybunał Konstytucyjny postanowi inaczej.

Wyroki Trybunału Konstytucyjnego są ostateczne i prawomocne z chwilą ich ogłoszenia. Wyroki Trybunału Konstytucyjnego i wykładnia zaskarżonych przepisów zawarta w tych wyrokach są wiążące dla wszystkich organów administracji rządowej i samorządowej (w tym sądów) i urzędników, a także dla osób fizycznych i prawnych.

Każdy przepis prawny, który Trybunał Konstytucyjny uznał za niezgodny z innym przepisem prawnym stojącym wyżej w hierarchii aktów prawnych, jest uznawany za nieważny od dnia opublikowania wyroku Trybunału Konstytucyjnego, chyba że organ ten postanowi inaczej. W przypadku stwierdzenia przez Trybunał Konstytucyjny niekonstytucyjności umowy międzynarodowej podpisanej lub ratyfikowanej przez Łotwę, Rada Ministrów jest zobowiązana do bezzwłocznego podjęcia działań, tak by możliwe było wprowadzenie poprawek do tej umowy, wypowiedzenie jej, zawieszenie jej stosowania lub odstąpienie od niej.

Prawnicze bazy danych

Nazwy i adresy stron internetowych baz danych

[Orzecznictwo Trybunału Konstytucyjnego \(funkcja wyszukiwania\)](#)

Czy dostęp do bazy danych jest bezpłatny?

Tak, dostęp jest **bezpłatny**.

Krótki opis zawartości

Baza danych zawiera wyroki Trybunału Konstytucyjnego Republiki Łotewskiej.

Informacje dodatkowe

Interfejs wyszukiwarki oraz wyroki są dostępne w języku łotewskim i angielskim.

Powiązane strony

[Trybunał Konstytucyjny Republiki Łotewskiej](#)

Za wersję tej strony w języku danego kraju odpowiada właściwe państwo członkowskie. Tłumaczenie zostało wykonane przez służby Komisji Europejskiej. Jeżeli właściwy organ krajowy wprowadził jakieś zmiany w wersji oryginalnej, mogły one jeszcze nie zostać uwzględnione w tłumaczeniu. Komisja Europejska nie przyjmuje żadnej odpowiedzialności w odniesieniu do danych lub informacji, które niniejszy dokument zawiera, lub do których się odnosi. Informacje na temat przepisów dotyczących praw autorskich, które obowiązują w państwie członkowskim odpowiedzialnym za niniejszą stronę, znajdują się w informacji prawnej.

Ostatnia aktualizacja: 09/08/2017